

Marking Scheme.....2024 – Punjabi (004)
ਅੰਕ ਯੋਜਨਾ/ਪੜਤਾਲ-ਯੋਜਨਾ :2024-ਪੰਜਾਬੀ (004)

ਜਮਾਤ : For all classes

ਕੋਡ ਨੰ. 037

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

ਉਪ-ਪਰੀਖਿਅਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰੋ।

ਆਮ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

- (i) ਪਰੀਖਿਅਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਸੰਕੇਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- (ii) ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iv) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹਨ।
- (v) ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਏਗਾ।
- (vi) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਜਵਾਬ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈਂਡ-ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (vii) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਇਕ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- (viii) ਹੈਂਡ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਗੇ।

- (ix) ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਸਲਾਹ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- (i) ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਅੰਕ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚਕ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪਰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- (ii) ਸ਼ੁੱਧ, ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਜਵਾਬਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
- (iii) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- (iv) ਸਪੈਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਇਵਰਸਨ (ਵਿਸ਼ਾਂਤਰ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦੇ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਾ ਕਰੋ ।
- (v) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਹੁਨਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
- (vi) ਮੁੱਖ-ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰੀਖਿਅਕ, ਮੁੱਖ-ਪਰੀਖਿਅਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ।

ਜਮਾਤ-ਦਸਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ

ਜਮਾਤ : ਦਸਵੀਂ

ਸੈਸ਼ਨ : 2023-24

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 80

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.	ਭਾਗ ਨੰ.	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਗ/ਉਪ ਭਾਗ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉੱਤਰ	ਅੰਕ ਵੰਡ	ਪੂਰਨ ਅੰਕ	ਟਿੱਪਣੀਆਂ/ ਸੰਕੇਤਕ ਨੁਕਤੇ
ਭਾਗ (ੳ)					
1.				5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ
	(i)	ਸਜ-ਵਿਆਹੀ ਨਾਰ ਵਾਂਗ	1		ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ
	(ii)	ਗੁਲਾਬ, ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਗੋਂਦਾ ਆਦਿ।	2		ਉੱਤਰ ਦਿਤੇ
	(iii)	ਭੋਰੇ, ਸਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ, ਤਿਤਲੀਆਂ	2		ਜਾਣ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
2.				4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ
	(i)	ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ, ਕਬਰਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਆਦਿ।	1		ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ
	(ii)	ਬਦਨਾਮ, ਬਦਬੂ, ਬਦਸੂਰਤ, ਬਦ-ਚਲਨ ਆਦਿ।	1		ਉੱਤਰ ਦਿਤੇ
	(iii)	ਤੁਹਾਡਾ ਪਤਾ ਕੀ ਹੈ?	1		ਜਾਣ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
	(iv)	ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਹੀ ਲਾਭ ਹਨ	1		
3.				4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ
	(i)	ਰਾਣੀ (ੳ)	1		ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ
	(ii)	ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ (ਅ)	1		ਉੱਤਰ ਦਿਤੇ
	(iii)	ਸਕਰਮਕ (ਅ)	1		ਜਾਣ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
	(iv)	ਪੰਜ (ਅ)	1		
4.				3	
		“ਹਾਂ ਜੀ, ਇਹ ਗਲਤੀ ਮੈਥੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ।”	3		ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ

					ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
5.		ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਅਰਥ		2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਸੋਣਾ ਜਾਂ	2		
	(ii)	ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਕਰਨਾ			
6.				2	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਸੋਹਨ ਨੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਡਾਂਗ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ	2		
7.				5	
		ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਜਾਂ ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ	5		
8.				5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
		ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਦਿਆ-ਮੰਤਰੀ			

		ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ।	5		ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਵਰਤੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਅਰਥ ਸਮਝ ਕੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
ਭਾਗ (ਅ)					
9.				3	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਕਵੀ ਜਸਵੰਦ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਫੀਕ ਕਵਿਤਾ ਰੁੱਖਾਂ ਬਾਝੋਂ ਧਰਤੀ ਮਾਣ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪੁਸਤਕ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ-2 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ-2	1+2		
10.				5	ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਮਨਮੁੱਖਿ (ੳ)	1		
	(ii)	ਮਿੱਤਰ-ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ (ਅ)	1		
	(iii)	ਪੀਜ਼ੇ ਤੇ ਬਰਗਰਾਂ ਦਾ (ੲ)	1		
	(iv)	ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਦੱਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੋੜਵੰਦਾ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨਾ(ੲ)	1		
	(v)	ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੇ (ਸ)	1		
11				5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਉੱਤਰ
	(i)	ਚਿੜੀਆਘਰ ਵਿਚ	1		
	(ii)	ਪੰਡਤ ਕਰਮ ਚੰਦ	1		
	(iii)	ਕੈਰਮਬੋਰਡ	1		

	(iv)	ਲਾਂਧੜੇ ਪਿੰਡ ਦੀ	1		ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(v)	ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ	1		
12.		ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਉੱਤਰ		3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਸ਼ਰਾਬੀ ਤੇ ਜੂਏਬਾਜ਼	1		
	(ii)	ਪਰਜਾ ਦਾ	1		
	(iii)	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ	1		
	(iv)	ਜੈਨੁਲਾਬੂਦੀਨ	1		
	(v)	36	1		
13.				8	ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਢੁਕਵੇਂ ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(i)	ਕਾਰਾਂ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰੇ ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲ	2		
	(ii)	ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਵੜਦੀ ਹੈ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦਿਮਾਗ ਅੰਦਰ, ਪਤਾ ਵੀ ਲਗਦਾ	2		
	(iii)	ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਸਫਾਈ, ਘਰੜ ਕੇ ਕੀਤੀ ਕਟਾਈ, ਪਧਰਾਈ ਹਰਿਆਵਲ ਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਪੈ ਰਹੀ ਕੋਸੀ ਧੁੱਪ	2		
	(iv)	1. ਭਾਸ਼ਾਗਤ, 2. ਤਾਰਕਿਕ ਗਣਿਤਕ, 3. ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਸਪੇਸਗਤ, 4. ਸੰਗੀਤਕ, 5. ਸਰੀਰਗਤ, 6. ਤਾਲਮੇਲ, 7. ਸਵੈਮੁਖੀ, 8. ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਗਤ ਬੁੱਧੀ	2		
14.				8	
	(i)	ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੰਕੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ	2		

	(ii)	ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਾ-ਹਾਕਾਰ ਮੱਚੀ ਹੈ, ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੋਕ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਨਾ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਵਿਹਲ ਹੈ।	2		ਜੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਗਲਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
	(iii)	ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਨ, ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ-ਰਤਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤਿ ਬਣੇ	2		
	(iv)	ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮਚੰਦ, ਮੈਥਿਊ ਆਨਰਲਵਡ, ਚਾਰਲਸ ਡਿਕਨਜ਼ ਨਾਲ।	2		
15.				6	
	(i)	ਸਾਰ ਜੀਵ-ਆਤਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੜਫ਼, ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਲਈ ਦਿਲ ਦਾ ਲਹੂ ਡੌਲਦੀ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਟੋਰਾ, ਬਿਰਹੇ ਵਿਚ ਹਾਲ, ਬੇਹਾਲ, ਨਿਮਾਣੀ, ਨਿਤਾਣੀ, ਮਿਹਰ ਜਾਂ	3		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਕਵੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਵਈਏ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਿਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਹਣਾ...			

		ਆਦਿ।			
	(ii)	ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਤੇ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ । ਜਾਂ	3		
		ਵਿਆਹ ਮਗਰੋਂ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੱਸ, ਨਨਾਣ, ਦਿਓਰ, ਜੇਠ, ਜਿਠਾਣੀ ਦੇ ਵਾਹ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੁਭਦੀਆਂ ਹਨ			
16.				6	
	(i)	OCR ਰਾਹੀਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਛਪੀ ਹੋਈ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸੰਪਾਦਤ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ	3		
		ਘੱਟ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਾਲਿਸ, ਫਿਰ ਇਸਨਾਨ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਆਦਿ।			
	(ii)	ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਅੱਤ ਅਤੇ ਭੇਡ-ਚਾਲ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮਸੀਨਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਣਾਂ, ਝੋਨਾ ਘੱਟ ਬੀਜੋ, ਸਫੈਦਾ ਨਾ	3		
					ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ- ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

		ਲਗਾਓ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ। ਜਾਂ			
		ਹੰਕਾਰੀ ਬੰਦੇ ਦੀ ਬਕਵਾਸ ਸੁਣ ਕੇ ਬੇਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਠਰ੍ਹੰਮੇ ਨਾਲ ਤੇ ਸਖਤ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗਲ ਕਰਨੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰੋ ।			
17.				6	
	(i)	ਇਥੋਂ ਦੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਆਪਣਾ ਕੱਚਾ ਸਾਮਾਨ ਲਿਆ ਕੇ ਪਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਡਾਲਰ ਖਰਚਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਾਂ	3		ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।
		ਲਾਸਾਨੀ ਕਾਢ, ਅਤਿ-ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਲਾਭ, ਹਰ ਥਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੰਮ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਹੈ ਪਰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ, ਇਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਠਣ ਨੂੰ ਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਾਸ, ਗਲਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਅਸਲੀਲ ਗੁਮਰਾਹਕਰੂ			

		ਸਾਮਗਰੀ, ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ			
	(ii)	ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੁੜੀ ਦੇ ਘਰ ਸੁਹਾਗ, ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਘਰ ਘੋੜੀਆ, ਸਾਕ ਇੱਕਠੇ, ਨੂੰਹਾਂ ਧੀਆਂ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਂ	3		
		ਪੜਾਈ, ਵਿਸ਼ਾ ਚੋਣ, ਕਿੱਤਾ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਬਿਰਤੀ ਰੂਝਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਓਹਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।			